

**Uchwała Nr XVIII/144/04
Rady Miejskiej w Rynie
z dnia 30 lipca 2004 r.**

w sprawie przyjęcia „ Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn”.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.z 2001r.Dz.U.Nr 142, poz.1591 ze zm.) Rada Miejska w Rynie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć „ Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości przez rozplakatowanie w miejscach publicznych.

Przewodniczący Rady Miejskiej

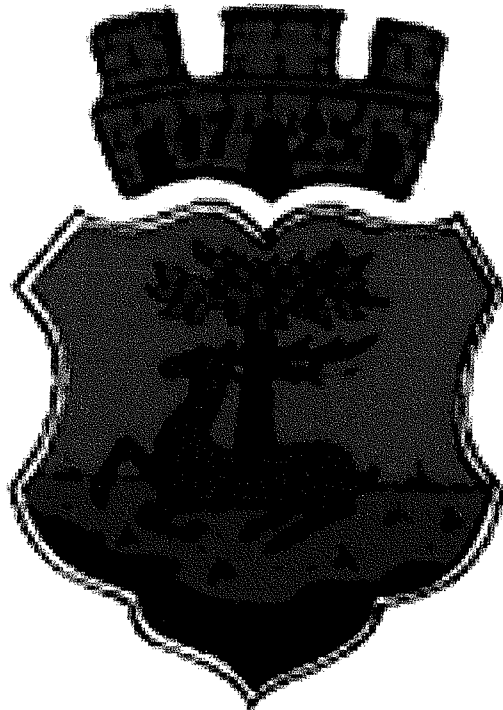
Roman Parciński

Dołpl. 03.08.04r.

Beł

Załącznik do uchwały
Nr XVIII/144/04
Rady Miejskiej w Łymie
z dnia 30.07.2004r.

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn

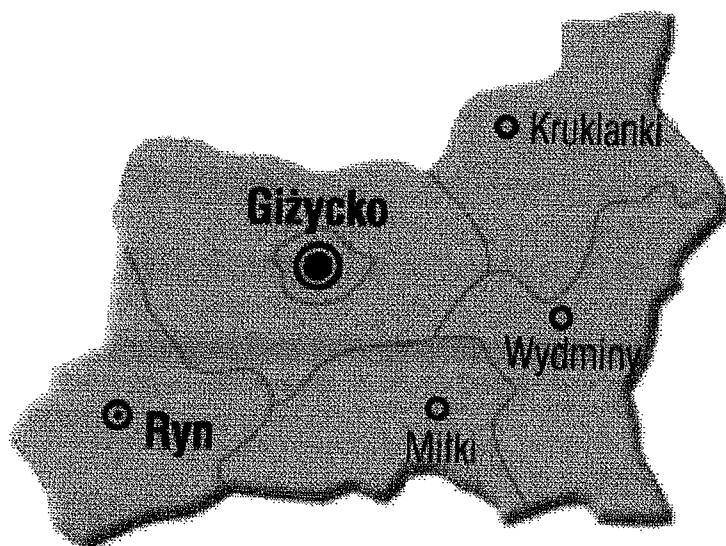
Czerwiec 2004

POŁOŻENIE GMINY RYN W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM I POWIECIE GIŻYCKIM

Województwo warmińsko - mazurskie

Powiat giżycki

Tytuł opracowania: PLAN ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA I
GMINY RYN

Zamawiający: Burmistrz Miasta i Gminy Ryn

Wykonawca: Środowisko s.c.
Ul. Moniuszki 17
11-500 Giżycko

Zespół autorski: Anna Giedziuszewicz
Izabela Makarewicz
Jan Giedziuszewicz
Antoni Wróbel

Czerwiec 2004

Spis treści

Nr strony

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI ROZWOJU LOKALNEGO	5
II. UWARUNKOWANIA NATURALNE ROZWOJU GMINY	5
Położenie	5
Klimat	5
Gleby	5
III. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	6
Struktura użytkowania gruntów	6
Struktura funkcjonalno-przestrzenna	6
IV. OCHRONA PRZYRODY	7
PODSTAWOWE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA	8
Powierzchnia ziemi	8
Środowisko wodne	8
V. OCHRONA DÓBR KULTURY	9
VI. DEMOGRAFIA	9
VII. GOSPODARKA	10
Struktura gospodarcza	10
VIII. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	12
Komunikacja	12
Energetyka	13
Zaopatrzenie w gaz	13
Ciepłownictwo	13
Wodociągi	13
Gospodarka ściekowa	13
Gospodarka odpadami	13
IX. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	13
Oświata	13
Kultura	14
Ochrona zdrowia	14
Sport i rekreacja	14
X. IDENTYFIKACJA CELÓW OPERACYJNYCH	14
XI. CELE OPERACYJNE I ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU NR 2 ZAOPATRZENIE W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ	16
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej	16
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej	20
Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarki odpadami	25
Poprawa infrastruktury w zakresie wykorzystania	29

	odnawialnych źródeł energii	
	Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje i gospodarka mieszkaniowa	32
XII.	CELE OPERACYJNE I ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU NR 2 ZAOPATRZENIE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZĄ	36
	Poprawa infrastruktury oświatowej	36
	Stworzenie społeczeństwa informacyjnego	40
	Budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki	43
XIII	ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADAŃ ZAWARTYCH W PLANIE ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA I GMINY RYN	47
XIV	SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	48
	Monitorowanie planu rozwoju lokalnego	48
	Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego	48
	Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorami publicznymi, prawnymi i organami pozarządowymi	48
	Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn	48

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn położonej w środkowo – wschodniej części województwa warmińsko – mazurskiego, stanowiącej zachodnią rubież Krainy Wielkich Jezior Mazurskich zakłada dokładny czas realizacji inwestycji na lata 2004-2006 oraz czas przybliżony na lata następne 2007-2013.

Do przygotowania programu zaangażowano władze gminy oraz przedstawicieli mieszkańców gminy. Plan realizowany będzie po uzyskaniu akceptacji społecznej. Dokument będzie wdrażany Uchwałą Rady Miasta i Gminy Ryn.

Plan Zakłada realizację zadań w Priorytecie 3(Dział 3.1-3.5) Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego i jest komplementarny z programem Rozwoju Powiatu Giżyckiego, Województwa Warmińsko – Mazurskiego a także Narodowym Planem Rozwoju. Plan zgodny jest z Ustawą o Samorządzie Terytorialnym i „ II Polityką Ekologiczną Państwa.”

II. UWARUNKOWANIA NATURALNE ROZWOJU GMINY

– Położenie

Miasto i Gmina Ryn jest gminą miejsko – wiejską, położoną w środkowo – wschodniej części województwa warmińsko – mazurskiego. Od zachodu sąsiaduje z gminą Mragowo i Kętrzyn, od wschodu z gminą Giżycko i Miłki, a od południa z gminą Mikołajki. W wyniku podziału kompetencji administracji rządowej, miasto i gmina należy do powiatu giżyckiego.

Pod względem fizyczno – geograficznym obszar gminy należy do dwóch jednostek naturalnych, mianowicie: Pojezierza Mragowskiego oraz Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Powierzchnia gminy wynosi 2 1121 hektarów. Liczba ludności wynosi 6 150, co daje gęstość zaludnienia 29 osób na 1 km kwadratowy.

– Klimat

Gmina Ryn należy do najzimniejszych obszarów Polski, wg podziału na regiony klimatyczne należy do Regionu Pojeziernego. Obszar gminy charakteryzuje się małymi wahaniami temperatury; średnia roczna temperatura powietrza wynosi 6,7°C. Najwyższe średnie maksima temperatury występują w lipcu ze średnią 17,5°C, najniższe zaś minima przypadają na miesiąc luty, ze średnią temperaturą –4,7°C.

Pierwsze jesienne przymrozki pojawiają się już w połowie października, a zanikają w pierwszej dekadzie maja, zatem średnia liczba dni bezprzymrozkowych wynosi 161.

Rozpoczęcie okresu wegetacyjnego przypada przeciętnie na trzecią dekadę kwietnia, zakończenie zaś na koniec października, wobec czego liczba dni okresu wegetacyjnego wynosi średnio 194, który w porównaniu do innych terenów Polski jest bardzo krótki.

Średnia roczna suma opadów wynosi 529 mm. Minimum przypada na luty – 20 mm i styczeń – 22 mm, a maksimum na sierpień – 66 mm i lipiec – 65 mm.

Średnia liczba dni z przykrywą śnieżną wynosi 107 dni, przy czym minimum to 88 dni, a maksimum 145 dni i jest to okres bardzo długi w porównaniu z innymi obszarami Polski.

Usytuowanie na terenie gminy kompleksów leśnych oraz zbiorników wód powierzchniowych wpływa korzystnie na kształtowanie mikroklimatu obszarów sąsiednich.

– Gleby

Na obszarze całej gminy dominują gleby klasy IVa. W skali gminy największy udział w powierzchni gruntów ornych zajmują gleby klasy bonitacyjnej – IVa – 43,9%, i gleby klasy IVb - 18,4%. Najlepsze grunty orne tj. klasy IIIa stanowią 0,4% powierzchni gruntów

ornych gminy, a gleby klasy IIIb - 14,6%. Grunty klasy V i VI stanowią 22,7% powierzchni gruntów ornich w gminie.

Na obszarze gminy dominującym typem gleb są brunatne właściwe wytworzone z różnych skał macierzystych zasobnych w węglan wapnia. Ten typ gleb reprezentowany jest we wszystkich występujących kompleksach glebowych. Kompleks pszenno-wadliwy w rejonie wsi Sterławki Szlacheckie, Słabowo, Krzyżany obejmuje gleby zwarte – gliny lekkie całkowite zaliczane do IIIa, IIIb i IVb klasy bonitacyjnej. Kompleks pszenno-dobry występuje w okolicach wsi Knis, Gnieździeńko, Stara Rudówka, Mioduńskie, Ryńskie Pole, Siejkowo i składa się z gleb zasobnych w składniki pokarmowe, dobrej strukturze, właściwych stosunkach wodnych. Gleby te są zwarte, a przeważają gliny lekkie w całym profilu glebowym. Kompleks żytni bardzo dobry obejmuje gleby klasy IIIb i IVa występuje na małych obszarach w rejonie wsi Ławki, Słabowo, Krzyżany. Kompleks żytni dobry, w skład którego wchodzi gleby klasy bonitacyjnej IVa i IVb reprezentowany jest przez piaski gliniaste lekkie. Kompleks żytni słaby, którego gleby zaliczane są do klasy V obejmuje wyłącznie gleby piaszczyste występuje w okolicach wsi Ławki, Szymonka, Kronowo. Kompleks żytni bardzo słaby skupia najłabsze gleby piaszczyste klasy VI (okolice wsi Kronowo, Rybical, Skorupki, Wejdyki). Kompleks zbożowo-pastewny mocny zajmujący znikomą powierzchnię obszary gminy występuje na wschód od wsi Ławki i na północ od wsi Szymonka.

III. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

– Struktura użytkowania gruntów

Struktura użytkowania terenów w gminie Ryn przedstawia się następująco:

- użytki rolne	- 12 307 ha
- lasy i grunty zadrzewione	- 5 224 ha
- wody	- 2 328 ha
- tereny komunikacyjne	- 517 ha
- tereny komunalne	- 458 ha
- tereny różne i nieużytki	- 1 707 ha

Dominującą pozycję w strukturze użytkowania na terenie gminy Ryn zajmują użytki rolne stanowiąc niemalże 58,2% ogólnej jej powierzchni, przy czym 60,3% całego arealu użytków rolnych stanowią grunty orne.

Na drugim miejscu znajdują się grunty pod lasami i zadrzewieniami zajmując blisko 25% powierzchni gminy.

Kolejną pozycję zajmują grunty pod wodami – około 11%, następnie tereny komunikacyjne – ponad 2% oraz tereny komunalne – około 2,2%, a nieużytki – 3,5%.

Powyższe cechy struktury użytkowania gruntów na tle uwarunkowań środowiska przyrodniczego gminy Ryn wyrażają możliwości przekształceń tej struktury w procesie restrukturyzacji obszarów wiejskich w kierunkach:

- koncentracji intensywnych form gospodarki rolnej na gruntach o korzystnych walorach agroprzyrodniczych,
- rozwoju różnych form zagospodarowania turystycznego na gruntach o mniej korzystnych walorach agroprzyrodniczych w obszarach krajobrazu chronionego,
- zalesienie gruntów o najłabszych walorach agroprzyrodniczych i ścisłej ochrony obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych.

– Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Ryn dla najbliższego otoczenia stanowi ośrodek handlowo-usługowy, oświatowy, kulturalno-rozrywkowy, administracyjno-finansowy, obsługi ruchu turystycznego.

Obecnie w gminie Ryn funkcjonują trzy dziedziny działalności gospodarczej: rolnictwo, przemysł i turystyka.

Do roku 1990 w gminie funkcjonowało dobrze rolnictwo oraz sektor spółdzielczości inwalidzkiej. Przekształcenia gospodarcze lat dziewięćdziesiątych doprowadziły do szeregu zmian w geografii gospodarczej gminy w wyniku, czego pojawiło się wiele podmiotów gospodarczych, ale również, jak w każdym małym mieście tego regionu, duże bezrobocie.

Dobre warunki do rozwoju rolnictwa występują w Ławkach, Głabowie i Monetkach. Są to gospodarstwa bazujące na gruntach po byłych PGR oraz gospodarstwa indywidualne.

Spółdzielnia Inwalidów „Pokój” prowadzi produkcję wyrobów elektronicznych oraz odzieży roboczej. Liczącymi się przedsiębiorstwami są: producent okien i drzwi z PCV i aluminium – firma „JOCZ”, tartak, piekarnia. Poza tym w gminie istnieje szereg zakładów rzemieślniczych i usługowych.

Charakterystyczną cechą gminy Ryn jest dobre dostosowanie charakteru i struktury przestrzennej istniejącego zagospodarowania terenu do uwarunkowań przyrodniczych i stosunkowo niewielkie przekształcenie środowiska. Stwarza to korzystne warunki do zachowania miejscami wybitnych walorów krajobrazu i przyrody. Walory te wydają się być nie w pełni wykorzystywane jako potencjał rozwojowy gminy. Ich specyfika sprzyja różnym formom masowego wypoczynku, turystyki przyrodniczej, krajoznawczej oraz wypoczynku stacjonarnego. W ten sposób walory przyrodnicze regionu mogą być wykorzystywane również poza sezonem letnim. Do rozwoju funkcji turystycznej miasta i gminy należy wykorzystać naturalne warunki, uwzględniając chłonność i pojemność terenów predysponowanych do rozwoju turystyki i wypoczynku, podnieść standard wyposażenia istniejących obiektów, zarówno całorocznych jak i sezonowych oraz budować nowe obiekty o standardzie odpowiadającym normom europejskim. Na tle tych funkcji gospodarczych gminy i ich struktury przestrzennej ukształtował się obecny stan alokacji zainwestowania, koncentrującego procesy osadnicze i nierolnicze działalności gospodarczej w otoczeniu gospodarki rolnej. Alokacja przestrzenna koncentracji tego zainwestowania jest w znacznym stopniu związana z położeniem przy głównych ciągach komunikacyjnych, co znajduje również potwierdzenie w gminie Ryn. Przez teren gminy przebiegają drogi zaliczane do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

W kierunku wschód – zachód przebiega droga krajowa Nr 59 Mrągowo – Giżycko. Drogi wojewódzkie na terenie gminy to: droga nr 642 Sterławki Wielkie – Woźnice, droga nr 643 Wilkasy – Olszewo, droga nr 592 Giżycko – Kętrzyn. Ogniwa sieci położone są w bezpośrednim otoczeniu tych dróg koncentrując przeważającą liczbę ludności gminy i podmiotów nierolniczych działalności gospodarczych.

IV. OCHRONA PRZYRODY

Podstawowe powiązania przyrodnicze gminy Ryn z otoczeniem wynikają z faktu, że obszar gminy jest:

- obszarem należącym do zlewni Wielkich Jezior Mazurskich
- częścią Obszaru Chronionego Krajobrazu - „Kraina Wielkich Jezior Mazurskich”
- częścią Obszaru Chronionego Krajobrazu - „Dolina Rzeki Guber”
- częścią obszaru węzłowego z biocentrami o znaczeniu międzynarodowym w projektowanym systemie Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-PL
- częścią obszaru chronionego Głównego Zbiornika Wodnego

Poza tym na terenie gminy istnieją dwa pomniki przyrody w tym jeden przyrody nieożywionej:

- dąb szypułkowy w miejscowości Rudówka,
- gład narzutowy w miejscowości Ryn Podgórze.

Występujące w gminie Ryn obszary podlegające ochronie prawnej to również użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 1,83 km². Są nimi: wyspy Duża i Dzika na jeziorze Ryńskim, wyspy na jeziorze Orło, jezioro Guber.

Ponadto, na podstawie Uchwały Rady Powiatu w Giżycku jeziora: Ławki, Ławki Małe, Ołów i Orło objęto strefą ciszy.

W gminie Ryn dostrzec można wyraźny postęp w działaniach na rzecz ochrony środowiska. Nie tylko organizacje i instytucje, ale także poszczególni mieszkańcy przykładają coraz większą wagę do działań proekologicznych. Potrzeba jednak jeszcze wiele pracy, aby rozwiązać wszystkie problemy. Przede wszystkim koniecznym przedsięwzięciem jest zakończenie inwestycji związanej z budową sieci wodno-kanalizacyjnej, usprawnienie systemu odbioru odpadów (zrealizowanie rozpoczętego już projektu, obejmującego swym zakresem kompleksową gospodarkę odpadami, na terenie całego powiatu) oraz promowanie, ograniczających zanieczyszczenie powietrza, systemów ogrzewania budynków.

PODSTAWOWE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

- Powierzchnia ziemi.

Podstawowym zagrożeniem powierzchni ziemi stanowią procesy erozyjne, prowadzące do przeobrażeń pokrywy glebowej oraz rzeźby terenu. Procesy erozji najsilniej występują na gruntach ornych. Trwałe użytki zielone oraz pokrywa leśna przyczyniają się do jej ograniczenia. Nieznaczne przekształcenie powierzchni ziemi, a także zmiany w krajobrazie spowodowały lokalne eksploatacje surowców mineralnych. Na obszarze gminy występują złoża piasków i żwirów. Obecnie udokumentowano istnienie trzech złóż surowców naturalnych w Rynie, Rybicalu i Knisie.

- Środowisko wodne

Gmina Ryn posiada na swoim obszarze znaczne zasoby wodne zgromadzone w naturalnych zbiornikach stojących. Wśród największych jezior należy wymienić: Tałty (1170ha), Ryńskie (661ha), Tałowisko (326ha). Jeziora Guber i Orło należą do jezior o powierzchni 100 – 200 ha. Najmniejszym jest Jezioro Kotek (15,4ha) i Ławki Małe (23ha). Jeziora te są bardzo zróżnicowane pod względem morfologicznym i zlewniowym. Odgrywają dużą rolę w wielu dziedzinach życia mieszkańców gminy. Mają szczególne znaczenie dla stosunków wodnych otaczającego rejonu, a przy tym wykorzystywane są do celów gospodarczych i społecznych. Są ważnymi obiektami o wartościach przyrodniczych i naukowych. Nie jest, więc obojętne, czy będą czyste, czy zdegradowane.

Wody powierzchniowe narażone są na dopływ różnego rodzaju zanieczyszczeń z różnych źródeł: punktowych, rozproszonych i obszarowych.

Z racji szczególnego znaczenia, jaki dla dalszego rozwoju gminy ma turystyka, na znaczeniu zyskuje troska o ochronę środowiska. Na terenie gminy brak jest większych zakładów przemysłowych. Istotny wpływ na środowisko mają rozproszone źródła zanieczyszczeń, przede wszystkim komunalnych i pochodzenia rolniczego. Utrapieniem są tzw. dzikie wysypiska, nie stanowiące poważnego zagrożenia ekologicznego, ale w znacznym stopniu szpecące krajobraz. Poważnym problemem jest również dla gminy sezonowy napływ turystów. W czasie turystycznego szczytu zdarza się, że przyjezdni stanowią krotność liczby stałych mieszkańców. W przypadku obszaru pozbawionego jeszcze sieci wodno-

kanalizacyjnej znaczny, w krótkim okresie czasu, wzrost zrzucania zanieczyszczeń do środowiska może doprowadzić do lokalnego skażenia, które uniemożliwić może korzystanie z kąpielisk.

Generalnie na stan czystości zbiorników wodnych, należących do systemu Wielkich Jezior Mazurskich, w decydujący sposób oddziałują czynniki spoza obszaru gminy, na które nie ma ona większego wpływu. Ponieważ zbiorniki wodne są połączone systemami kanałów, to zanieczyszczenia wraz z wodą mogą się przemieszczać między poszczególnymi akwenami. Dopiero budowa systemu kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki komunalne do oczyszczalni ścieków radykalnie poprawi sytuację. Zauważalny jest jednak znaczny postęp w ograniczaniu stopnia zanieczyszczania środowiska. W chwili obecnej większość dużych jezior należy do II-III klasy czystości (jeszcze niedawno były one pozaklasowe), natomiast akweny położone poza systemem Wielkich Jezior Mazurskich są znacznie czystsze.

V. OCHRONA DÓBR KULTURY

Teren gminy Ryn w niewielkim stopniu jest przebadany pod kątem rozpoznania zasobu stanowisk archeologicznych. Systematyczne badania rozpoznawcze (powierzchniowe) w ramach ogólnopolskiego programu badawczego Archeologiczne Zdjęcia Polski objęły niecałe 5% obszaru gminy. Stacjonarnym badaniom terenowym poddano dotąd 20 stanowisk archeologicznych. Do najcenniejszych należą te posiadające tzw. własną formę krajobrazową. Są to: grodzisko w Rynie, grodzisko pradziejowe i wczesnośredniowieczne w Jeziorku, kopce strażnicze w Orle i Rynie i osiedle nawodne z wczesnej epoki żelaza w Rybicalu.

Najważniejszym zabytkiem na terenie gminy jest krzyżacki zamek z XIV wieku. Zamek był wielokrotnie przebudowywany w XVI, XVII i XIX wieku. Miasto Ryn posiada ponadto oryginalną XIX wieczną zabudowę, kaplicę ewangelicka z XIX wieku oraz wiatrak z drugiej połowy XIX wieku. Zabytki budownictwa sakralnego wpisane do rejestru zabytków to dwa kościoły parafialne w Sterławkach Wielkich i Szymonce. Pochodzą one z XIX wieku.

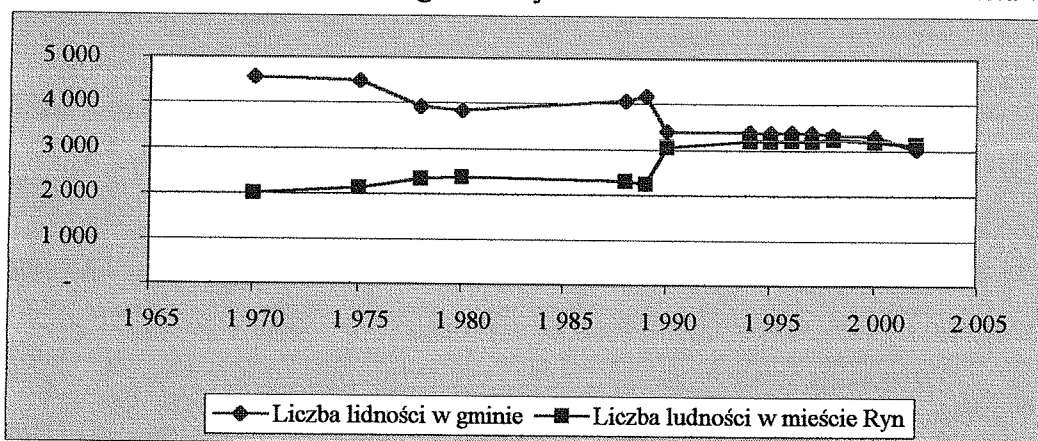
Na terenie gminy zachowała się niewielka grupa obiektów związanych z ziemiaństwem wschodniopruskim. Są to dwory w miejscowościach Canki, Głąbowo, Grzybowo, Knis Podewsie, Ławki, Mioduńsk, Monetki, Ryński Dwór, Zielony Lasek. W większości są to obiekty o przebudowanych wnętrzach, pozbawionych pierwotnego wystroju. Do rejestru zabytków wpisane są obiekty w Głąbowie, Ławkach, Mioduńsku i Zielonym Lasku.

VI. DEMOGRAFIA

Do niedawna Polska była jednym z krajów Europy o najwyższym współczynniku przyrostu naturalnego, który w ostatnich latach systematycznie malał aż do 0,5 na 1000 mieszkańców w roku 2001. Współczynnik umieralności niemowląt wynosi w Polsce 7,7 na 1000 urodzeń i jest ciągle znacznie wyższy od przeciętnego w krajach Unii Europejskiej, gdzie waha się w granicach 4,9% w roku 2000. Na 100 mężczyzn przypada w Polsce 106 kobiet. Przeciętna długość życia w Polsce ulega systematycznemu wydłużeniu w 2000 roku wynosiła dla kobiet 78 lat, dla mężczyzn 69,8 lat. Długość życia mieszkańców Polski jest nadal krótsza niż w krajach Unii Europejskiej. Na tle Europy polskie społeczeństwo jest nadal stosunkowo młode.

Liczba ludności w gminie Ryn wynosi 6150 osób co w efekcie daje gęstość zaludnienia wynoszącą 28,6 osób na 1km², przy średniej dla powiatu wynoszącej 51 osób na 1km², w województwie warmińsko-mazurskim 59 osób na 1km² oraz 124 osoby na km² w kraju.

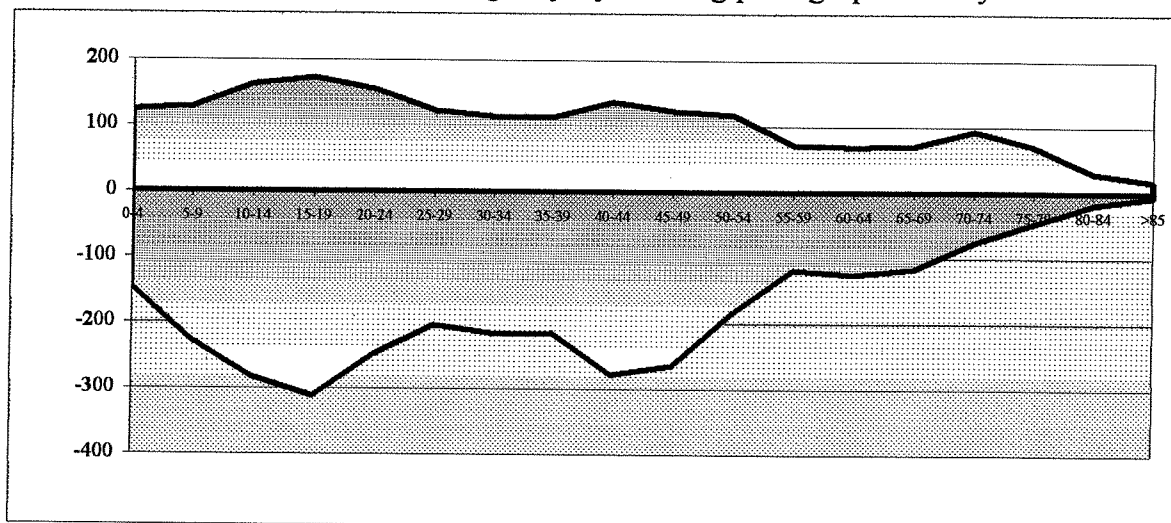
Wykres nr 1. Liczba ludności w gminie Ryn w rozbiciu na mieszkańców miasta i wsi.

Powyższy wykres obrazuje zmiany liczby mieszkańców miasta i terenu gminy w latach 1970 – 2004.

Struktura wieku ludności zamieszkującej w gminie Ryn jest zbliżona do struktury w województwie warmińsko- mazurskim i również nie odbiega od struktury w powiecie giżyckim. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 26%, w wieku produkcyjnym 60% i w wieku poprodukcyjnym 14% populacji osób zamieszkujących gminę. Mężczyźni stanowią 50%, co w efekcie powoduje, że na 100 mężczyzn przypada 100 kobiet.

Wykres nr 2. Struktura mieszkańców gminy Ryn według płci i grup wiekowych.

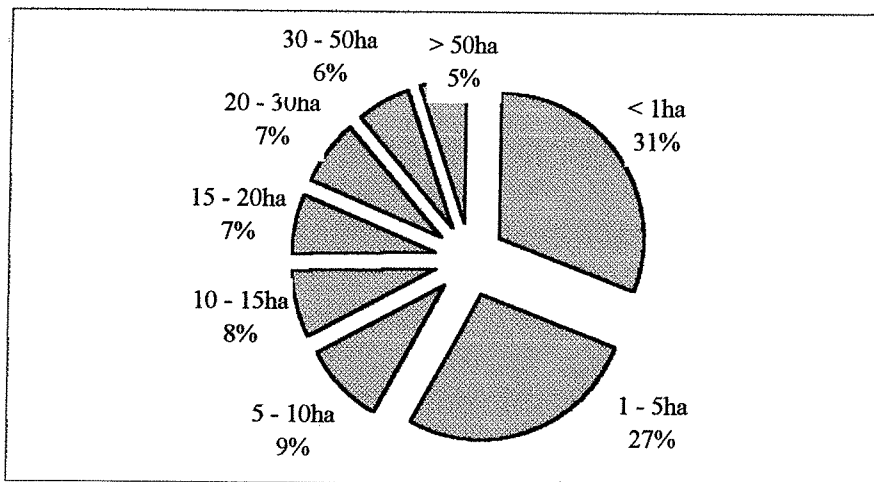

VII. GOSPODARKA

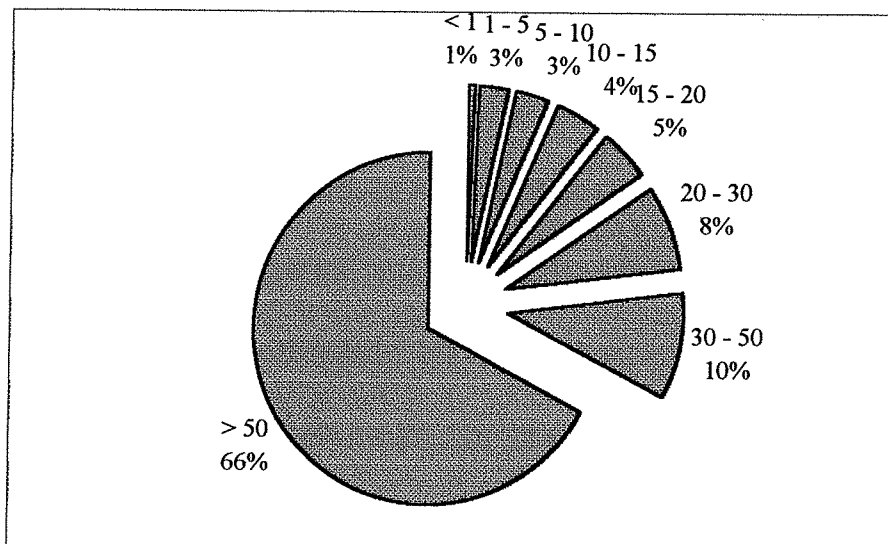
– Struktura gospodarcza

Podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców gminy Ryn jest rolnictwo, w którym znalazło zatrudnienie ok. 60% ludności zawodowo czynnej. Gmina posiada duże zasoby gruntów we władaniu ANR i obiekty po byłych PGR, które zostały zagospodarowane. Najwięcej jest gospodarstw małych, o powierzchni do 5 ha, bo aż 58% ogólnej liczby. Strukturę ilościową gospodarstw rolnych przedstawia Wykres nr 3. Gospodarstwa te zajmują jednak jedynie 4% ogólnej powierzchni. Największą powierzchnię – 66% zajmują największe gospodarstwa – ponad 50 hektarowe. Powierzchnię zajmowaną przez poszczególne grupy gospodarstw obrazuje Wykres nr 4.

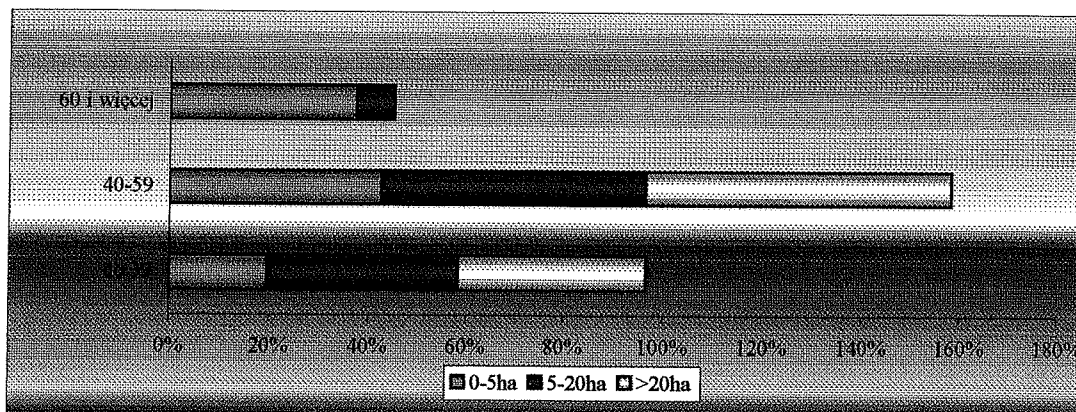
Wykres nr 3. Liczba gospodarstw rolnych w zależności od wielkości.

Wykres nr 4. Powierzchnia zajmowana przez poszczególne grupy gospodarstw.

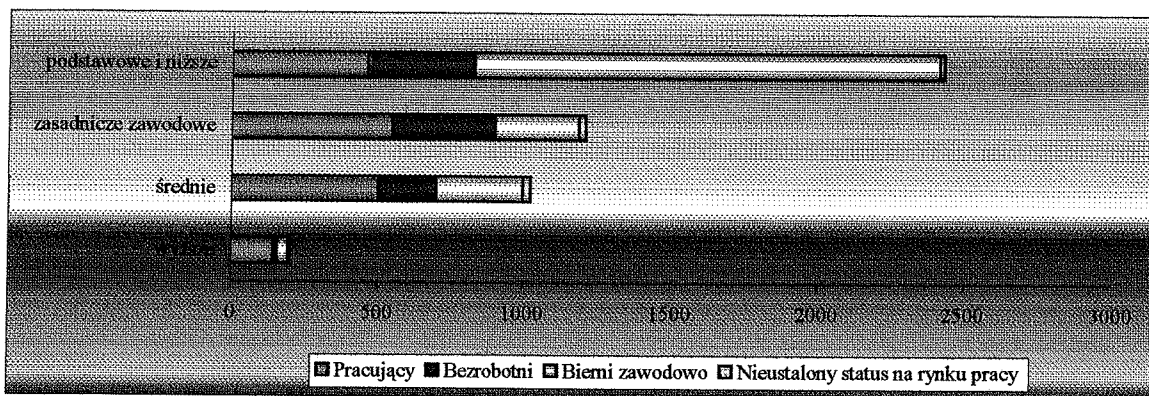

Wykres nr 5. Wiek rolników a powierzchnia gospodarstw rolnych.

Polskie rolnictwo charakteryzuje się niekorzystną strukturą agrarną i społeczną, polegającą na rozdrobnieniu struktury gospodarstw oraz występowaniu nadwyżek siły roboczej na obszarach wiejskich. W związku z tym mieszkańcy wsi zmuszeni są w coraz większym stopniu do poszukiwania pozarolniczych źródeł utrzymania.

Wykres nr 6. Struktura ludności w wieku produkcyjnym w zależności od wykształcenia.

W gminie Ryn według stanu na dzień 31 grudzień 2002 roku zarejestrowanych było 274 podmioty gospodarcze. Są to w większości zakłady małe, jednoosobowe, często będące źródłem dodatkowego (nie głównego) dochodu.

Podmioty gospodarcze dające największe zatrudnienie to:

- Przedsiębiorstwo „JOCZ” – produkcja okien i drzwi PCV i aluminium – 96 osób
- Spółdzielnia Inwalidów „Pokój” – wyr. elektroniczne, odzież ochronna – 108 osób
- Gminna Spółdzielnia SCh – piekarnia, handel – 46 osób
- Tartak – wyroby stolarskie – 30 osób

Znaczącym działem gospodarki są przedsiębiorstwa zajmujące się obsługą ruchu turystycznego. Na terenie miasta i gminy funkcjonują hotele i pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe i stacje wodne, kwatery prywatne, gospodarstwa agroturystyczne, domy letniskowe, pola namiotowe

VIII. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- Komunikacja (kolej, drogi)

Przez teren gminy Ryn przebiegają drogi zaliczane do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

W kierunku wschód – zachód przebiega droga krajowa Nr 59 Mrągowo – Giżycko.

Drogi wojewódzkie na terenie gminy to:

- droga nr 642 Sterławki Wielkie – Woźnice
- droga nr 643 Wilkasy – Olszewo
- droga nr 592 Giżycko - Kętrzyn

Sieć dróg powiatowych stanowią powiązania komunikacyjne ośrodków gminnych z drogą krajową i wojewódzkimi oraz stanowią obsługę siedlisk rolniczych.

Drogi gminne i wewnętrzne tworzą układ komunikacyjny bezpośrednio obsługujący rozproszoną sieć osadniczą, zapewniają dojazd do pól i lasów.

Stan większości dróg gminnych jak i pozostających w gestii powiatu i województwa nie jest zadowalający i wymaga modernizacji.

Przez gminę Ryn prowadzi linia kolejowa Kętrzyn – Giżycko. Stacja kolejowa znajduje się w Sterławkach Wielkich. Jest to linia drugorzędowa przewidziana do elektryfikacji.

- Energetyka

Dostępność do energii elektrycznej na terenie gminy można określić jako dobrą, aczkolwiek wymagającą rozbudowy i modernizacji.

Punktami zasilania w energię elektryczną są: Główny Punkt Zasilający 110/15 kV w Mikołajkach oraz Główny Punkt Zasilający w Giżycku. Z GPZ wyprowadzone są linie 15kV, w obrębie miasta Ryn napowietrzne i kablowe, a na terenie gminy napowietrzne zasilające stacje transformatorowe zlokalizowane w pobliżu odbiorców energii elektrycznej. Istniejąca sieć SN w około 20% nie nadaje się do przesyłu większych mocy niż przesyłane obecnie. Dlatego też, ale również ze względu na stan techniczny, będzie musiała zostać zmodernizowana, przy zwiększonych potrzebach energetycznych odbiorców.

- Zaopatrzenie w gaz

Miasto Ryn zasilane jest w gaz ziemny z krajowego systemu gazowniczego. Podstawowe zasilanie stanowi gazociąg wysokiego ciśnienia z Kętrzyna o średnicy 150 mm. Drugostronne zasilanie stanowi gazociąg średniego ciśnienia z Giżycka o średnicy 100 mm. Odbiorcami gazu jest około 95% mieszkańców miasta Ryn oraz miejscowości wiejskich: Mleczkowo, Głębowo, Monetki.

- Ciepłownictwo

Większe źródła ciepła na terenie miasta Ryn opierają się o kotłownie opalane gazem i olejem opałowym.

- Wodociągi

Obecnie na terenie gminy Ryn funkcjonuje pięć komunalnych ujęć wody: w Rynie, w Ławkach, w Monetkach, w Orle oraz w Wejdykach. Miejscowości Sterławki Wielkie i Jezioroko zasilane są z ujęcia w Sterławkach Małych, a Kozin z ujęcia w Bogaczewie w gminie Giżycko. Sieć wodociągowa na terenie miasta ma 12,5 km długości i obsługuje 3 300 odbiorców, czyli 100% mieszkańców miasta. Sieć wodociągowa na terenach wiejskich o długości 31,5 km obsługuje 1 164 mieszkańców gminy czyli około 35% ogółu ludności zamieszkałej na wsi.

- Gospodarka ściekowa

Sieć kanalizacji sanitarnej obejmuje całe miasto Ryn oraz miejscowości wiejskie: Ryński Dwór, Głębowo, Mleczkowo, Rybicał, Canki i Bachorza. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 12,6 km. Ścieki z kanalizacji trafiają do funkcjonującej od roku 1994 mechaniczno-biologiczno-chemicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości 1000 m³/dobę.

- Gospodarka odpadami

Gmina Ryn posiada komunalne wysypisko śmieci. Powierzchnia wysypiska zajmuje 1,71 ha. Jest ono obecnie wykorzystane w 60%. Wysypisko posiada pozwolenie na eksploatację do 31.12.2005 r. Zorganizowanym systemem odbioru odpadów objętych jest obecnie 60% mieszkańców gminy. Eksploatacją wysypiska i usuwaniem nieczystości z terenu gminy zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rynie. Na terenie gminy nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów, nie prowadzi się też segregacji na wysypisku.

IX. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

- Oświata

W Rynie funkcjonuje jedyne przedszkole na terenie gminy. Do czterech oddziałów uczęszcza 97 dzieci. Przy szkołach podstawowych zorganizowane są oddziały przedszkolne dla sześciolatków. W gminie działają 3 szkoły podstawowe: w Rynie, Skopie i Sterławkach

Wielkich. Łącznie uczęszcza do nich 574 dzieci. W Rynie funkcjonuje gimnazjum z 346 uczniami.

– **Kultura**

Główną placówką służącą upowszechnianiu kultury w mieście i gminie jest Ryńskie Centrum Kultury, w ramach którego działają:

- biblioteka (z filią) z liczący 22 748 woluminów zbiorem
- kino o 134 miejscach
- muzeum regionalne

– **Ochrona zdrowia**

Ośrodek Zdrowia w Rynie obsługuje wszystkich mieszkańców gminy w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. W zakresie opieki szpitalnej mieszkańcy miasta i gminy korzystają głównie ze szpitala w Giżycku.

– **Sport i rekreacja**

Do najważniejszych obiektów sportowo rekreacyjnych na terenie miasta i gminy należą:

- boisko miejskie w Rynie o powierzchni 1,56 ha
- sala gimnastyczna w Rynie
- boiska sportowe w Sterławkach Wielkich, Skopie, Monetkach, Głębowie
- plaże i kąpieliska w Rynie, Grzybowie, Wejdykach, Ławkach, Prażmowie, Kozinie, Szymonce, Rybicalu, Skorupkach, Kronowie
- porty żeglarskie w Rynie

X. IDENTYFIKACJA CELÓW OPERACYJNYCH

Podstawowym warunkiem oddziaływania na rozwój lokalny jest jasno opracowana strategia działania. Określa ona długofalowe cele gminy, identyfikuje problemy, diagnozuje sytuacje, prognozuje, wytycza kierunki działania i wreszcie określa przeznaczenie zasobów koniecznych do realizacji poszczególnych celów strategicznych.

Miasto i Gmina Ryn uchwałą Rady Gminy Nr XXVI/176/2000 z dnia 10.11.2000 w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przyjęła do wdrażania następujący główny cel strategiczny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO.

Najważniejsze działania służące realizacji tego celu to dbanie o jak najlepszy stan infrastruktury oraz zorganizowanie własnej działalności tak, aby stwarzała ona jak najkorzystniejsze warunki dla lokalnej przedsiębiorczości i inwestycji zewnętrznych.

Tak pojęta rola gminy sprowadza się do konsekwentnego myślenia strategicznego opartego na solidnej wiedzy i wszechstronnej analizie stanu gminy, kreowania konkurencji na rynku, stwarzania warunków do rozwoju inwestycji za pomocą wszelkich dostępnych gminie instrumentów, poczynając od miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a na inwestycjach gminnych kończąc. Przystosowania szkół gminnych do potrzeb lokalnego rynku pracy i wyzwania przyszłości, zlecenia i przekazywania niezależnym od gminy firmom lub organizacjom zadań, które nie muszą być wykonywane bezpośrednio przez organy i jednostki gminy. Tylko wówczas gdy polityka gminy w zakresie jej własnych zadań nie tworzy barier utrudniających rozwój, może mieć sens stosowanie innych, dodatkowych środków wspierających przedsiębiorczość i lokalną

gospodarke, takich jak specjalne programy dla bezrobotnych, pomoc małym i średnim przedsiębiorstwom, fundusze gwarancyjne, inkubatory przedsiębiorczości i inne.

W unowocześnianiu infrastruktury gminnej jednym z bardziej przydatnych programów jest Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR), który jest jednym z siedmiu programów operacyjnych, realizujących Narodowy Plan Rozwoju Podstaw Wsparcia Wspólnoty na lata 2004-2006. Program ten rozwija cele NPR określając priorytety, kierunki i wysokość środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej państwa, które będą uruchamiane z udziałem funduszy strukturalnych w pierwszym okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Główny cel strategiczny realizowany będzie poprzez wyznaczenie i realizację celów operacyjnych, które podzielono na dwa priorytety. Dotyczą one zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną obszaru gminy oraz zaopatrzenia w infrastrukturę społeczną. Oba priorytety zgodne są z działaniami zawartymi w Zintegrowanym Planie Operacyjnym Rozwoju Lokalnego. Czas realizacji podzielono na dwa etapy: lata 2004–2006 oraz na lata 2007–2013. Jest to zgodne z przyjętymi w Unii Europejskiej okresami budżetowania.

W ramach priorytetu nr 1 zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną wyodrębniono następujące cele operacyjne:

- Nr 1 i 2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągów i kanalizacji
- Nr 3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej
- Nr 4. Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarki odpadami
- Nr 5. Poprawa infrastruktury w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Nr 6. Kompleksowe przygotowanie i uzbrojenie terenów pod inwestycje

W ramach priorytetu nr 2 zaopatrzenia w infrastrukturę społeczną wyodrębniono następujące cele operacyjne:

- Nr 7. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oświatowej
- Nr 8. Stworzenie społeczeństwa informacyjnego
- Nr 9. Budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki.

XI. CELE OPERACYJNE ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU NR 1 ZAOPATRZENIA W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNA

„POPRAWA ZAOPATRZENIA W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNA”

A.1. CEL OPERACYJNY 1 i 2

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągów i kanalizacji

2.CEL DZIAŁANIA

Stworzenie równych szans rozwoju mieszkańców gminy. Poprawa dostępności mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych w wodę wysokiej jakości oraz odprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków zapewniającej uzyskanie parametrów ścieków oczyszczonych zgodnych z normami UE.

3.UZASADNIENIE DZIAŁANIA

Rozbudowa sieci wodociągowej i modernizacja ujęć wody zwiększy atrakcyjność inwestycyjną gminy wpłynie na zwiększenie produkcji i usług oraz poprawi standard życia mieszkańców. Stworzy korzystne warunki do rozwoju turystyki. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej zwiększy atrakcyjność inwestycyjną gminy. Wpłynie na zwiększenie produkcji i usług oraz poprawi standard życia mieszkańców. Stworzy korzystne warunki do rozwoju turystyki i agroturystyki

4.POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI

4.1 Zgodność ze Strategią Gminy

Cel nadrzędny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Lp.	Cel strategiczny	Cele operacyjny
1.	1. Budowa infrastruktury technicznej jako podstawy rozwoju miasta i gminy Ryn.	1.1. Kanalizacja i wodociągi na terenach wiejskich.
2.	2.Rozwój rynku pracy poprzez rozwój turystyki i promocję.	2.2. Wsparcie dla organizacji imprez ogólnokrajowych i regionalnych.
3.	3. Rozwój drobnej przedsiębiorczości	3.1. Pozyskiwanie inwestorów.
4.	4. Aktywizacja terenów wiejskich.	4.1. Rozwój przetwórstwa produkcji rolnej.

		4.2. Tworzenie pozarolniczych miejsc pracy na wsi. 4.3. Rozwój agroturystyki.
--	--	--

4.2 Zgodność ze Strategią Województwa

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny
1.	3. Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania	4. Prawidłowa gospodarka wodna i sprawny system infrastruktury technicznej przeciwpowodziowej i melioracyjnej 5. Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

4.3 Zgodność z Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3 – Rozwój lokalny;
Działanie 3.1 Obszary wiejskie

5. CAŁKOWITE NAKŁADY FINANSOWE DO PONIESIENIA

1.	Nakłady do poniesienia w latach 2004-2006	19 106 555 zł
2.	Nakłady do poniesienia w latach 2007-2013	3 500 000 zł
	Razem	21 302 555 zł

6. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU 1 i 2 CELU OPERACYJNEGO

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego) związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

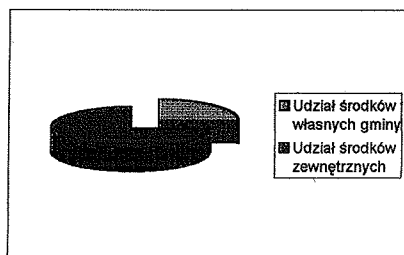
Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 1 i 2 na lata 2004-2006
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągów i kanalizacji

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt	Nakłady finansowe do poniesienia w latach			Źródła finansowania
					2004	2005	2006	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Budowa stacji uzdatniania wody w Rynie w tym Środki własne gminy			1 000 000 250 000	0	250 000		Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			750 000	0	0		
2.	Budowa wodociągu wiejskiego Ryn - Knis - Knis Podewsie w tym Środki własne gminy	km	5,8	899 392 224 848	224 848	0	0	Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			674 544	0	0		
3.	Budowa kanalizacji sanitarnej Ryn - Knis - Knis Podewsie w tym Środki własne gminy	km	5,2	1 031 163 257 791	257 791	0	0	Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			773 372	0	0		
4.	Budowa wodociągu wiejskiego Klos - Rudówka w tym Środki własne gminy	km.	0,1	8 000 8 000	8 000	0	0	Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			0	0	0		
5.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej Głębowo-Orto-Sterławki Wielkie-Grzybowo-Kronowo w tym Środki własne gminy	km.	29,0	5 266 000 1 337 238	27 650	0	1 309 588	Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			3 928 762	0	0	0 926 762	
6.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej Rudówka-Szymonka-Prażmowo-Kozin-Monetki-Skop-Tros w tym Środki własne gminy	km.	38,0	6 838 000 1 730 350	27 800		1 702 550 5 107 650	Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			5 103 350	0		0	
7.	Kanalizacja deszczowa w ul. Mazurskiej. Budowa separatora. w tym Środki własne gminy	kpl.	1,0	10 000 10 000	10 000			Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			0	0			
8.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej Bachorza-Tros w tym Środki własne gminy	km	4,2	750 000 187 500	0	187 500		Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			562 500	0	0		
9.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Rynie w tym Środki własne gminy			3 304 000 826 000		826 000		Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki zewnętrzne			2 478 000		0		

Nakłady finansowe do poniesienia w latach		2004	2005	2006
Razem środki własne		556 089	1 263 500	3 012 138
Razem środki zewnętrzne		1 447 916	3 790 500	9 036 413

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych 19 106 555
w tym

1.	Udział środków własnych gminy	4 831 726	25%
2.	Udział środków zewnętrznych	14 274 829	75%

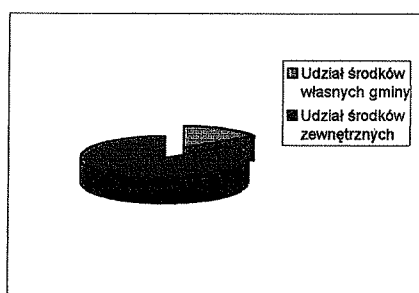

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 2 na lata 2007-2013

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt	Okres realizacji inwestycji w latach							Źródła finansowania	
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
1.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej Knis Podewsie - Krzyżany - Słabowo - Wejdyki w tym	km	7,0	1 200 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Srodki własne gminy			180 000									
2.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej Ryński Dwór - Ławki - Ławki Małe w tym	km	4,0	750 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Srodki własne gminy			112 500									
3.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej Ławki Skorupki w tym	km	6,0	1 000 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Srodki własne gminy			150 000									
4.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej Ławki Mioduńskie w tym	km	3,0	550 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Srodki własne gminy			82 500									

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych 3 500 000
w tym

1.	Udział środków własnych gminy	525 000	15%
2.	Udział środków zewnętrznych	2 975 000	85%

Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych planowanych do poniesienia w 2004-2013

Całkowity koszt realizacji celu nr 1 i 2 -" Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągów i kanalizacji" 22 606 566

w tym udział:	
Środki własne gminy	5 356 726
Środki pomocowe	17 249 829

C.1. CEL OPERACYJNY 3

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej

2.CEL DZIAŁANIA

Budowa nowych połączeń komunikacyjnych i zwiększenie przepustowości już istniejących dróg

3.UZASADNIENIE DZIAŁANIA

Budowa oraz modernizacja istniejących dróg spowoduje korzystniejsze warunki do rozwoju gospodarczego mieszkańców gminy, spowoduje wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy, zwiększy bezpieczeństwo, skrócenie czasu przejazdów, oszczędność w kosztach eksploatacji pojazdów. Spowoduje wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego. W opracowaniu uznano poprawę stanu dróg jako jeden z ważniejszych problemów a zarazem wyzwań dla władz samorządowych powiatu i gminy

4.POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI

4.1 Zgodność ze Strategią Gminy

Cel nadrzędny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Lp.	Cel strategiczny	Cele operacyjny
1.	1. Budowa infrastruktury technicznej jako podstawy rozwoju miasta i gminy Ryn.	1.4. Drogi – modernizacja oraz lobbying. Rozwiązanie problemów organizacji ruchu.
2.	2.Rozwój rynku pracy poprzez rozwój turystyki i promocję.	2.1. Utworzenie lobby promocji turystycznej. 2.2. Wsparcie dla organizacji imprez ogólnokrajowych i regionalnych. 2.3. Pozyskanie zagranicznego partnera. 2.4 Dalsze pozyskiwanie terenów pod turystykę. 2.6. Ryn – miastem uzdrowiskowym.
3.	3. Rozwój drobnej przedsiębiorczości	3.1. Pozyskiwanie inwestorów.
4.	4. Aktywizacja terenów wiejskich.	4.1. Rozwój przetwórstwa produkcji rolnej. 4.2. Tworzenie pozarolniczych miejsc pracy na wsi. 4.3. Rozwój agroturystyki.

4.2 Zgodność ze Strategią Województwa

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny
1.	3. Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania	1. Zwiększenie zewnętrznej dostępności transportowej oraz wewnętrznej spójności regionu

4.3 Zgodność z Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3 –Rozwój lokalny; Działanie 3.1 Obszary wiejskie
--

5. CAŁKOWITE NAKŁADY FINANSOWE DO PONIESIENIA

1.	Nakłady do poniesienia w latach 2004-2006	6 081 751 zł
2.	Nakłady do poniesienia w latach 2007-2013	15 410 000 zł
	Razem	21 474 751 zł

6. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU 3 CELU OPERACYJNEGO

Powiat i gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego) związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 3 na lata 2004-2006

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej

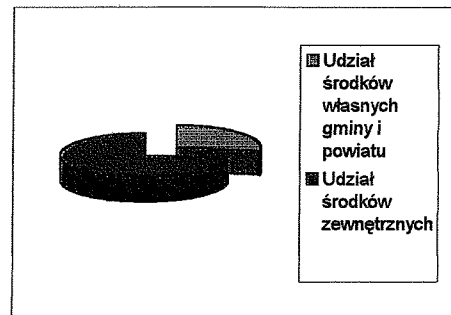
Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt	Nakłady finansowe do poniesienia w latach			Źródła finansowania
					2004	2005	2006	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Modernizacja drogi gminnej Ryn - Ławki w tym	km	0,7	494 751				Budżet gminy Fundusze UE
	Środki własne Gminy				163 256	163 256		
Środki zewnętrzne					331 495			
2.	Modernizacja drogi gminnej od drogi krajowej nr 59 do wsi Wejdyki w tym	km	2,0	600 000				Budżet gminy Fundusze UE
	Środki własne Gminy				150 000	0	150 000	
Środki zewnętrzne					450 000	0	450 000	
3.	Modernizacja oświetlenia ulic: Kopernika, Świerczewskiego, Kościuszki, Pl. Wolności w tym			80 000				Budżet gminy Fundusze UE
	Środki własne Gminy			20 000	0	20 000		
Środki zewnętrzne					60 000	0	60 000	
4.	Przebudowa ciągu komunikacyjnego przy Pl. Wolności w Rynie w tym			80 000				Budżet gminy Fundusze UE
	Środki własne Gminy			80 000	80 000			
Środki zewnętrzne					0	0		
5.	Przebudowa ciągu komunikacyjnego w Skopie w tym			17 000				Budżet gminy Fundusze UE
	Środki własne Gminy			17 000	17 000			
Środki zewnętrzne					0	0		
6.	Przebudowa drogi powiatowej Ryn - Słabowo w tym	km.	5,5	900 000				Budżet powiatu Budżet państwa Fundusze UE
	Środki własne Powiatu				225 000	35 000	190 000	
Środki zewnętrzne					675 000	0	675 000	
7.	Przebudowa drogi powiatowej Ryn - Stara Rudówka - do drogi wojewódzkiej nr 643 w tym	km.	10,0	60 000				Budżet powiatu Budżet państwa Fundusze UE
	Środki własne Powiatu				60 000	0	60 000	
Środki zewnętrzne					0	0	0	

8.	Przebudowa drogi powiatowej Ryn - Knis	km	5,5	2 100 000				Budżet powiatu Budżet państwa Fundusze UE
	w tym							
	Środki własne Powiatu			525 000		0	525 000	
	Środki zewnętrzne			1 575 000		0	1 575 000	
9.	Przebudowa drogi powiatowej Ryn - Ławki	km	0,5	400 000				Budżet powiatu Budżet państwa Fundusze UE
	w tym							
	Środki własne Powiatu			100 000		100 000		
	Środki zewnętrzne			300 000		0	300 000	
10.	Przebudowa ulic: Traugutta i Mazurskiej w Rynie	km	4,5	1 350 000				Budżet powiatu Budżet państwa Fundusze UE
	w tym							
	Środki własne Powiatu			337 500		337 500		
	Środki zewnętrzne			1 012 500		0	1 012 500	

Razem środki własne gminy i powiatu	260 256	642 500	775 000
Razem środki zewnętrzne	331 495	1 822 500	2 250 000

Calkowity koszt zadań inwestycyjnych	6 081 751
w tym	

1.	Udział środków własnych gminy i powiatu	1 677 756	28%
2.	Udział środków zewnętrznych	4 403 995	72%

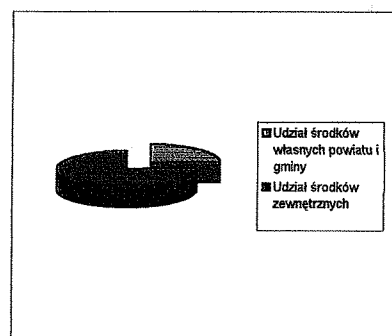

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 3 na lata 2007-2013

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Calkowity koszt	Okres realizacji inwestycji w latach							Źródła finansowania	
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
1.	2.	3.	4.	5.	6.							7.	
1.	Przebudowa drogi powiatowej Ryn - Sławowo	km	5,5	1 500 000									Budżet powiatu Budżet państwa Środki UE
	w tym												
	Środki własne powiatu			375 000									
	Środki zewnętrzne			1 125 000									
2.	Przebudowa drogi powiatowej Ryn - Stara Rudówka - do drogi wojewódzkiej nr 643	km	10,0	3 940 000									Budżet powiatu Budżet państwa Środki UE
	w tym												
	Środki własne powiatu			985 000									
	Środki zewnętrzne			2 955 000									
3.	Przebudowa drogi powiatowej :Sterławki Wielkie-Jeziorko-Tros	km	8,2	3 300 000									Budżet powiatu Budżet państwa Środki UE
	w tym												
	Środki własne powiatu			825 000									

	Środki zewnętrzne			2 476 000															
4.	Przebudowa drogi powiatowej :Rybicał-Skorupki w tym	km	4,2	1 680 000															Budżet powiatu Budżet państwa Środki UE
	Środki własne powiatu			420 000															
	Środki zewnętrzne			1 260 000															
5.	Przebudowa drogi powiatowej w Szymonce w tym	km	2,0	800 000															Budżet powiatu Budżet państwa Środki UE
	Środki własne powiatu			200 000															
	Środki zewnętrzne			600 000															
6.	Przebudowa drogi gminnej Monetki - Kozin w tym	km	5,5	2 200 000															Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			550 000															
	Środki zewnętrzne			1 650 000															
7.	Przebudowa drogi gminnej Skorupki - Mrówki w tym	km	5,0	1 750 000															Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			262 500															
	Środki zewnętrzne			1 487 500															
8.	Przebudowa ulicy H. Sawickiej w Rynie w tym			240 000															Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			36 000															
	Środki zewnętrzne			204 000															

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych w tym		15 410 000	
1.	Udział środków własnych powiatu i gminy	3 653 500	24%
2.	Udział środków zewnętrznych	11 756 500	76%

Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych planowanych do poniesienia w 2004-20013

Całkowity koszt realizacji celu nr 3 -" Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej"	21 491 751
w tym udział:	
Środki własne gminy i powiatu	5 331 256
Środki pomocowe	16 160 495

D.1. CEL OPERACYJNY 4

Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarki odpadami

2. CEL DZIAŁANIA

Ochrona środowiska poprzez rozwój systemu gospodarki odpadami stałymi.
Wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami

3. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

Odpowiednia gospodarka odpadami stałymi musi uwzględniać dostosowanie do obowiązujących standardów. Trwały i zrównoważony wzrost gospodarczy gminy nie może być osiągnięty kosztem naturalnego środowiska przyrodniczego. W gminie istnieje potrzeba kompleksowego rozwiązania problemu odbioru śmieci z gospodarstw indywidualnych, ze szczególnym uwzględnieniem odzysku i recyklingu surowców wtórnych oraz kwestii oczyszczania gminy. Kompleksowy sprawny system zagospodarowania odpadów ułatwi również egzekwowanie przepisów zarówno od mieszkańców jak i podmiotów gospodarczych w zakresie gospodarki odpadami stałymi.

4. POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI

4.1 Zgodność ze Strategią Gminy

Cel nadrzędny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Lp.	Cel strategiczny	Cele operacyjny
1.	1. Budowa infrastruktury technicznej jako podstawy rozwoju miasta i gminy Ryn.	1.3. Rozwiązanie problemu gospodarki odpadami
2.	2. Rozwój rynku pracy poprzez rozwój turystyki i promocję.	2.1. Utworzenie lobby promocji turystycznej. 2.2. Wsparcie dla organizacji imprez ogólnokrajowych i regionalnych. 2.3. Pozyskanie zagranicznego partnera. 2.4. Dalsze pozyskiwanie terenów pod turystykę. 2.6. Ryn – miastem uzdrowiskowym.
3.	3. Rozwój drobnej przedsiębiorczości	3.1. Pozyskiwanie inwestorów.
4.	4. Aktywizacja terenów wiejskich.	4.1. Rozwój przetwórstwa produkcji rolnej. 4.2. Tworzenie pozarolniczych miejsc pracy

	na wsi. 4.3. Rozwój agroturystyki.
--	---------------------------------------

4.2 Zgodność ze Strategią Województwa

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny
1.	3. Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania	5. Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

4.3 Zgodność z Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3 –Rozwój lokalny; Działanie 3.1 Obszary wiejskie
--

5. CAŁKOWITE NAKŁADY FINANSOWE DO PONIESIENIA

1.	Nakłady do poniesienia w latach 2004-2006	1 500 000 zł
2.	Nakłady do poniesienia w latach 2007-2013	295 000 zł
	Razem	1 795 000 zł

6. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU 4 CELU OPERACYJNEGO

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego) związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 4 na lata 2004-2006

Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarki odpadami

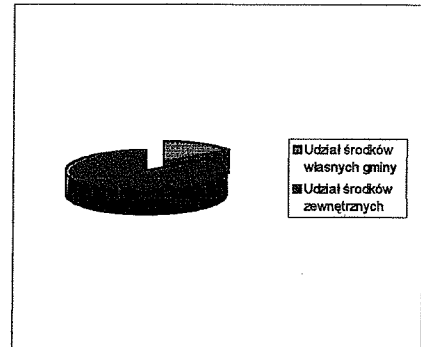
202500

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt	Nakłady finansowe do poniesienia w latach			Źródła finansowania
					2004	2005	2006	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Udział gminy Ryn w budowie regionalnego systemu gospodarki odpadami w tym			1 350 000				Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki własne gminy			202 500		101 250	101 250	
	Środki zewnętrzne			1 147 500		573 750	573 750	
2.	Rekultywacja wysypiska w Knisie w tym	kpl.	1.	150 000				Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki własne gminy			22 500			22 500	
	Środki zewnętrzne			127 500			127 500	

Nakłady finansowe do poniesienia w latach		2004	2005	2006
Razem środki własne		0	101 250	123 750
Razem środki zewnętrzne		0	573 750	701 250

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych	1 500 000
w tym	

1.	Udział środków własnych gminy	225 000	15%
2.	Udział środków zewnętrznych	1 275 000	85%

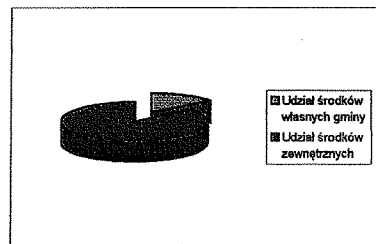
Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 4 na lata 2007-2013

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt	Okres realizacji inwestycji w latach							Źródła finansowania	
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
1	2	3	4	5	6							7	
1.	Zakup specjalistycznego taboru do odbioru odpadów stałych w tym	szt.	1,0	240 000									Środki gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki gminy			36 000									
	Środki zewnętrzne			204 000									
2.	Zakup kontenerów do segregowanych odpadów stałych w tym	szt.	50,0	55 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			8 250									
	Środki zewnętrzne			46 750									

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych	295 000
---	----------------

w tym

1.	Udział środków własnych gminy	44 250	15%
2.	Udział środków zewnętrznych	250 750	85%

Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych planowanych do poniesienia w 2004-20013

Całkowity koszt realizacji celu nr 4 -" Rozbudowa i modernizacja infrastruktury w zakresie gospodarki odpadami	1 795 000
w tym udział:	
Środki własne gminy	269 250
Środki pomocowe	1 525 750

E.1. CEL OPERACYJNY 5

Poprawa infrastruktury w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

2. CEL DZIAŁANIA

Poprawa jakości powietrza oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Poprzez stworzenie kompleksowego systemu pozyskiwania i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.

3. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

Energia jest niezbędna w życiu człowieka. Pozwala zaspokoić podstawowe potrzeby, osiągać coraz wyższy poziom życia, realizować nasze pragnienia. Produkcja energii i jej wykorzystanie wpływa na podniesienie poziomu życia mieszkańców określonego regionu, ale jednocześnie powoduje degradację i niszczenie środowiska naturalnego. Pogodzenie sprzeczności jest możliwe tylko wówczas, gdy zostaną podjęte wszechstronne działania obejmujące podwyższenie efektywności wykorzystania energii, zastępowanie węgla paliwami mniej zagrażającymi środowisku.

4. POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI

4.1 Zgodność ze Strategią Gminy

Cel nadrzędny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Lp.	Cel strategiczny	Cele operacyjny
1.	1. Budowa infrastruktury technicznej jako podstawy rozwoju miasta i gminy Ryn.	1.2. Gazyfikacja.
2.	2. Rozwój rynku pracy poprzez rozwój turystyki i promocję.	2.1. Utworzenie lobby promocji turystycznej. 2.2. Wsparcie dla organizacji imprez ogólnokrajowych i regionalnych. 2.3. Pozyskanie zagranicznego partnera. 2.4. Dalsze pozyskiwanie terenów pod turystykę. 2.6. Ryn – miastem uzdrowiskowym.
3.	3. Rozwój drobnej przedsiębiorczości	3.1. Pozyskiwanie inwestorów.
4.	4. Aktywizacja terenów wiejskich.	4.1. Rozwój przetwórstwa produkcji rolnej. 4.2. Tworzenie pozarolniczych miejsc pracy na wsi. 4.3. Rozwój agroturystyki.

4.2 Zgodność ze Strategią Województwa

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny
1.	3. Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania	5. Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

4.3 Zgodność z Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3 –Rozwój lokalny;
Działanie 3.1 Obszary wiejskie

5. CAŁKOWITE NAKŁADY FINANSOWE DO PONIESIENIA

1.	Nakłady do poniesienia w latach 2004-2006	200 000 zł
2.	Nakłady do poniesienia w latach 2007-2013	-
	Razem	200 000 zł

6. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU 5 CELU OPERACYJNEGO

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego) związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 5 na lata 2004-2006

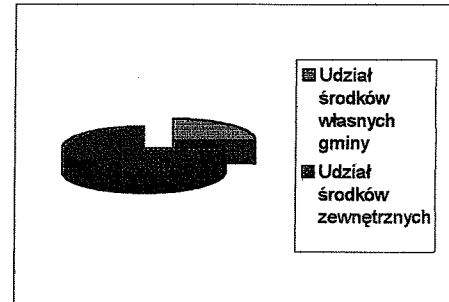
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt	Nakłady finansowe do poniesienia w latach			Źródła finansowania
					2004	2005	2006	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Termomodernizacja budynku gimnazjum w Rynie w tym			200 000				Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki własne gminy			30 000			30 000	
				200 000			30 000	

Nakłady finansowe do poniesienia w latach		2004	2005	2006
Razem środki własne		0	0	30 000
Razem środki zewnętrzne		0	0	170 000

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych	200 000
w tym	

1.	Udział środków własnych gminy	30 000	15%
2.	Udział środków zewnętrznych	170 000	85%

Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych planowanych do poniesienia w 2004-20013

Całkowity koszt realizacji celu nr 5 -" Rozbudowa i modernizacja infrastruktury w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	200 000
w tym udział:	
Środki własne gminy	30 000
Środki pomocowe	170 000

F.1. CEL OPERACYJNY 6

Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje i gospodarka mieszkaniowa.

2.CEL DZIAŁANIA

Uzyskanie nowoczesnej struktury przestrzennej gminy oraz zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych najuboższym warstwom społeczeństwa gminy.

3.UZASADNIENIE DZIAŁANIA

Odpowiednio określone kierunki i sposoby rozwoju określonych obszarów, stanowią podstawę do sukcesu każdej gminy. W tym sensie odpowiednio opracowany plan zagospodarowania przestrzennego gminy jest jednym z ważniejszych dokumentów każdego samorządu. Potencjał rozwojowy gospodarki gminnej będzie wyznaczać dostępność gminy, a przede wszystkim skomunikowanie i uzbrojenie terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje dokonywane przez przedsiębiorców.

4.POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI

4.1 Zgodność ze Strategią Gminy

Cel nadrzędny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Lp.	Cel strategiczny	Cele operacyjny
2.	2.Rozwój rynku pracy poprzez rozwój turystyki i promocję.	2.1. Utworzenie lobby promocji turystycznej. 2.2. Wsparcie dla organizacji imprez ogólnokrajowych i regionalnych. 2.3. Pozyskanie zagranicznego partnera. 2.4 Dalsze pozyskiwanie terenów pod turystykę. 2.6. Ryn – miastem uzdrowiskowym.
3.	3. Rozwój drobnej przedsiębiorczości	3.1. Pozyskiwanie inwestorów.
4.	4. Aktywizacja terenów wiejskich.	4.1. Rozwój przetwórstwa produkcji rolnej. 4.2. Tworzenie pozarolniczych miejsc pracy na wsi. 4.3. Rozwój agroturystyki.

4.2 Zgodność ze Strategią Województwa

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny
1.	1. Wspieranie przedsiębiorczości.	2. Duża liczba inwestorów krajowych i zagranicznych.
2.	3. Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania.	2. Restrukturyzacja i rozwój obszarów tworzących warunki dla nowych działalności.

4.3 Zgodność z Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3 –Rozwój lokalny;
Działanie 3.1 Obszary wiejskie

5. CAŁKOWITE NAKŁADY FINANSOWE DO PONIESIENIA

1.	Nakłady do poniesienia w latach 2004-2006	550 000 zł
2.	Nakłady do poniesienia w latach 2007-2013	2 000 000 zł
	Razem	2 550 000 zł

6. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU 6 CELU OPERACYJNEGO

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego) związku, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 6 na lata 2004-2006

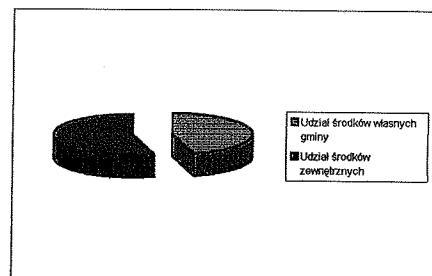
Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje i gospodarka mieszkaniowa

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt [zł]	Nakłady finansowe do poniesienia w latach [zł]			Źródła finansowania
					2004	2005	2006	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Sporządzenie planów zagospodarowania przestrzennego w tym	pl..	1	150 000				Budżet gminy
	Środki własne gminy			150 000	50 000	50 000	50 000	
	Środki zewnętrzne			0	0	0	0	
2.	Adaptacja budynków na mieszkania socjalne w tym			400 000				Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			100 000	0	100 000		
	Środki zewnętrzne			300 000	0	300 000		

Nakłady finansowe do poniesienia w latach		2004	2005	2006
Razem środki własne		50 000	150 000	50 000
Razem środki zewnętrzne		0	300 000	0

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych	550 000
w tym	

1.	Udział środków własnych gminy	250 000	45%
2.	Udział środków zewnętrznych	300 000	55%

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 6 na lata 2007-2013

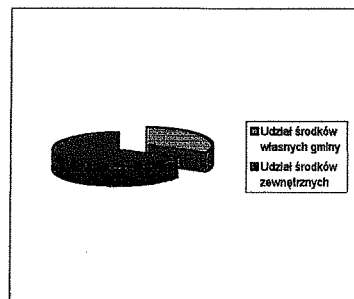
Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt	Okres realizacji inwestycji w latach							Źródła finansowania	
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
1	2	3	4	5	6							7	
1.	Sporządzenie planów zagospodarowania przestrzennego w tym			200 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			200 000									
	Środki zewnętrzne			0									
2.	Budowa budynku przeznaczonego na mieszkania socjalne w tym			1 200 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			300 000									
	Środki zewnętrzne			900 000									

3.	Adaptacja strychu budynku Urzędu Miasta i Gminy na pomieszczenia biurowe w tym	600 000																	Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy	150 000																	
	Środki zewnętrzne	450 000																	

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych 2 000 000

w tym

1.	Udział środków własnych gminy	650 000	33%
2.	Udział środków zewnętrznych	1 350 000	68%

Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych planowanych do poniesienia w 2004-20013

Całkowity koszt realizacji celu nr 6 -" Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje i gospodarka mieszkaniowa"	2 550 000
w tym udział:	
Środki własne gminy	900 000
Środki pomocowe	1 650 000

XII. CELE OPERACYJNE ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU NR 2
ZAOPATRZENIA W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

„POPRAWA ZAOPATRZENIA W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ”

G.1. CEL OPERACYJNY 7

Poprawa infrastruktury oświatowej

2. CEL DZIAŁANIA

Budowa i modernizacja gminnej bazy edukacyjnej.
Utworzenie sprawnego systemu edukacji wyposażanego w nowoczesną infrastrukturę społeczną.

3. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

Istotnym zagadnieniem –wskazywanym jako słaba strona systemu edukacji jest kwestia zagospodarowania czasu wolnego. Aby można było poprawić takowy stan rzeczy gmina musi dysponować odpowiednią infrastrukturą, która może służyć organizacji imprez zarówno dla młodzieży jak i osób starszych. Rozwój społeczny nie byłby pełny bez umożliwiania mieszkańcom uczestniczenia na terenie gminy w rekreacji, wypoczynku oraz w zajęciach sportowych, które poprawiają także ogólną kondycję fizyczną młodzieży. Zmiana wizerunku najbliższego otoczenia będzie stymulować zachowania mieszkańców i wzmocniać ich identyfikowanie się z gminą.

4. POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI

4.1 Zgodność ze Strategią Gminy

Cel nadrzędny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Lp.	Cel strategiczny	Cele operacyjny
1.	1. Budowa infrastruktury technicznej jako podstawy rozwoju miasta i gminy Ryn.	1.5. Infrastruktura oświatowo – rekreacyjna.
2.	2. Rozwój rynku pracy poprzez rozwój turystyki i promocję.	2.1. Utworzenie lobby promocji turystycznej. 2.2. Wsparcie dla organizacji imprez ogólnokrajowych i regionalnych. 2.3. Pozyskanie zagranicznego partnera. 2.4. Dalsze pozyskiwanie terenów pod turystykę. 2.6. Ryn – miastem uzdrowiskowym.
3.	3. Rozwój drobnej	3.1. Pozyskiwanie inwestorów.

	przedsiębiorczości	3.3. Kursy i szkolenia rzemieślnicze.
4.	4. Aktywizacja terenów wiejskich.	4.1. Rozwój przetwórstwa produkcji rolnej. 4.2. Tworzenie pozarolniczych miejsc pracy na wsi. 4.3. Rozwój agroturystyki.

4.2 Zgodność ze Strategią Województwa

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny
1.	2. Sprawny system edukacji dostosowany do potrzeb regionu, sprzyjający rozwojowi zasobów ludzkich	3. Zwiększenie dostępności szkół
2.	3. Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania	2. Restrukturyzacja i rozwój obszarów tworzących warunki dla nowych działalności

4.3 Zgodność z Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3 –Rozwój lokalny; Działanie 3.5 Lokalna infrastruktura społeczna
--

5.CAŁKOWITE NAKŁADY FINANSOWE DO PONIESIENIA

1.	Nakłady do poniesienia w latach 2004-2006	300 000 zł
2.	Nakłady do poniesienia w latach 2007-2013	1 200 000 zł
	Razem	1 500 000 zł

6.PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU 7 CELU OPERACYJNEGO

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego) związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 7 na lata 2004-2006

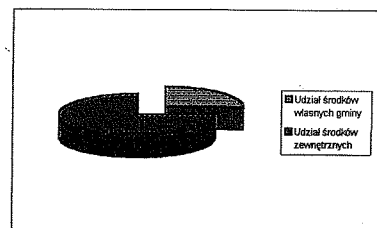
Poprawa infrastruktury oświatowej

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt [zł]	Nakłady finansowe do poniesienia w latach [zł]			Źródła finansowania
					2004	2005	2006	
1.	Modernizacja budynku Ryńskiego Centrum Kultury (muzeum, kino) w tym	kpl.	1	200 000				Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki własne gminy			50 000	0	25 000	25 000	
	Środki zewnętrzne			150 000	0	75 000	75 000	
2.	Remont świetlicy w Sterławkach Wielkich w tym	kpl.	1,0	100 000				Budżet gminy Budżet państwa Fundusze UE
	Środki własne gminy			25 000		12 500	12 500	
	Środki zewnętrzne			75 000		87 500	57 500	

Nakłady finansowe do poniesienia w latach		2004	2005	2006
Razem środki własne		0	37 500	37 500
Razem środki zewnętrzne		0	112 500	112 500

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych 300 000
w tym

1.	Udział środków własnych gminy	75 000	25%
2.	Udział środków zewnętrznych	225 000	75%

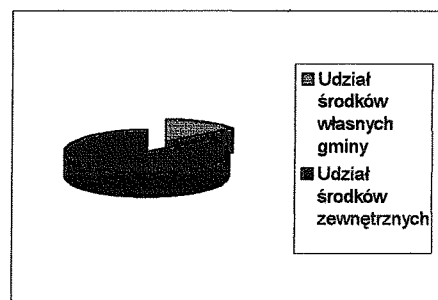
Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 7 na lata 2007-2013

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt [zł]	Okres realizacji inwestycji w latach							Źródła finansowania	
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
1.	Modernizacja przyszkolnego stadionu miejskiego w tym			1 000 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			150 000									
	Środki zewnętrzne			850 000									
2.	Organizacja biblioteki, stołówki i świetlicy w Rynie w tym			200 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			30 000									
	Środki zewnętrzne			170 000									

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych	1 200 000
---	------------------

w tym

1.	Udział środków własnych gminy	180 000	15%
2.	Udział środków zewnętrznych	1 020 000	85%

Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych planowanych do poniesienia w 2004-20013

Całkowity koszt realizacji celu nr 7 -"Poprawa infrastruktury oświatowej"	1 500 000
--	------------------

w tym udział:

Środki własne gminy	255 000
Środki pomocowe	1 245 000

H.1. CEL OPERACYJNY 8

Stworzenie Społeczeństwa Informacyjnego

2. CEL DZIAŁANIA

Budowa i modernizacja gminnej bazy informatycznej

3. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

Wykorzystanie społeczeństwa informacyjnego do wspierania regionalnej i lokalnej administracji, rozwoju e-usług publicznych, poprawie efektywności administracji i e-administracji.

4. POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI

4.1 Zgodność ze Strategią Gminy

Cel nadrzędny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Lp.	Cel strategiczny	Cele operacyjny
1.	1. Budowa infrastruktury technicznej jako podstawy rozwoju miasta i gminy Ryn.	1.5. Infrastruktura oświatowo - rekreacyjna.
2.	2. Rozwój rynku pracy poprzez rozwój turystyki i promocję.	2.1. Utworzenie lobby promocji turystycznej. 2.2. Wsparcie dla organizacji imprez ogólnokrajowych i regionalnych. 2.3. Pozyskanie zagranicznego partnera. 2.6. Ryn – miastem uzdrowiskowym.
3.	3. Rozwój drobnej przedsiębiorczości	3.1. Pozyskiwanie inwestorów. 3.3. Kursy i szkolenia rzemieślnicze.
4.	4. Aktywizacja terenów wiejskich.	4.1. Rozwój przetwórstwa produkcji rolnej. 4.2. Tworzenie pozarolniczych miejsc pracy na wsi. 4.3. Rozwój agroturystyki.

4.4 Zgodność ze Strategią Województwa

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny
1.	2. Sprawny system edukacji dostosowany do potrzeb regionu,	3. Zwiększenie dostępności szkół.

	sprzyjający rozwojowi zasobów ludzkich.	
2.	3. Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania.	2. Restrukturyzacja i rozwój obszarów tworzących warunki dla nowych działalności.

4.5 Zgodność z Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3 –Rozwój lokalny;
Działanie 1.5 Lokalna infrastruktura społeczna

5.CAŁKOWITE NAKŁADY FINANSOWE DO PONIESIENIA

1.	Nakłady do poniesienia w latach 2004-2006	250 000 zł
2.	Nakłady do poniesienia w latach 2007-2013	-
	Razem	250 000 zł

6.PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU 8 CELU OPERACYJNEGO

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego) związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 8 na lata 2004-2006

Stworzenie społeczeństwa informacyjnego

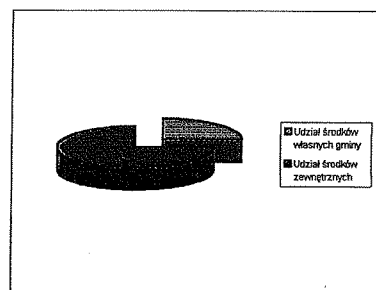
Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt [zł]	Nakłady finansowe do poniesienia w latach [zł]			Źródła finansowania
					2004	2005	2006	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Informatyzacja w Urzędzie Miasta i Gminy w tym		1	250 000				Budżet gminy Środki UE
	Środki własne gminy			37 500		18 750	18 750	
	Środki zewnętrzne			212 500	0	106 250	106 250	

Nakłady finansowe do poniesienia w latach		2004	2005	2006
Razem środki własne		0	18 750	18 750
Razem środki zewnętrzne		0	106 250	106 250

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych	250 000
---	----------------

w tym

1.	Udział środków własnych gminy	37 500	15%
2.	Udział środków zewnętrznych	212 500	85%

Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych planowanych do poniesienia w 2004-20013

Całkowity koszt realizacji celu nr 8 - " Stworzenie społeczeństwa informacyjnego"	250 000
w tym udział:	
Środki własne gminy	37 500
Środki pomocowe	212 500

1.1. CEL OPERACYJNY 9

Budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki

2. CEL DZIAŁANIA

Rozwój turystyki sportu i rekreacji

3. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

Poprawa oraz rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej w gminie wzbogaci jej walory turystyczne. Rozwój usług turystycznych i agroturystycznych przyczyni się do zwiększenia dochodów osobistych mieszkańców i gminy. Wspomaganie wzrostu atrakcyjności gminy polegać będzie przede wszystkim na rozwoju urozmaiconych form wypoczynku turystycznego oraz działaniach polegających na wydłużeniu sezonu turystycznego, m.in. przez wykorzystanie rzeźby terenu do tworzenia ścieżek rowerowych, pól biwakowych, miejsc postojowych dla turystów itp. Turystyka bardzo często stanowi jedną z ważniejszych gałęzi gospodarki lokalnej. Ze względu na bogactwo dziedzictwa i atrakcyjność turystyczną regionu wszelkie inwestycje poczynione w celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy są wręcz niezbędne.

4. POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI

4.1 Zgodność ze Strategią Gminy

Cel nadrzędny:

OSIĄGNIĘCIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIAJĄCEGO POPRAWĘ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, PRZY ZACHOWANIU RÓWNOWAGI MIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ, A OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Lp.	Cel strategiczny	Cele operacyjne
1.	1. Budowa infrastruktury technicznej jako podstawy rozwoju miasta i gminy Ryn.	1.5. Infrastruktura oświatowo - rekreacyjna.
2.	2. Rozwój rynku pracy poprzez rozwój turystyki i promocję.	2.1. Utworzenie lobby promocji turystycznej. 2.2. Wsparcie dla organizacji imprez ogólnokrajowych i regionalnych. 2.3. Pozyskanie zagranicznego partnera. 2.4. Dalsze pozyskiwanie terenów pod turystykę. 2.5. Otwarcie sezonu motorowodniaków. 2.6. Ryn – miastem uzdrowiskowym.
3.	3. Rozwój drobnej przedsiębiorczości.	3.1. Pozyskiwanie inwestorów.
4.	4. Aktywizacja terenów wiejskich.	4.1. Rozwój przetwórstwa produkcji rolnej. 4.2. Tworzenie pozarolniczych miejsc pracy

	na wsi. 4.3. Rozwój agroturystyki.
--	---------------------------------------

4.6 Zgodność ze Strategią Województwa

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny
1.	5. Turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii i Mazur	1. Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu 2. Zwiększenie kapitału inwestycyjnego w turystyce

4.7 Zgodność z Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3. Rozwój lokalny; Działanie 3.1. Obszary wiejskie

5. CAŁKOWITE NAKŁADY FINANSOWE DO PONIESIENIA

1.	Nakłady do poniesienia w latach 2004-2006	200 000 zł
2.	Nakłady do poniesienia w latach 2007-2013	1 950 000 zł
	Razem	2 150 000 zł

6. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU 9 CELU OPERACYJNEGO

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego) związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 9 na lata 2004-2006

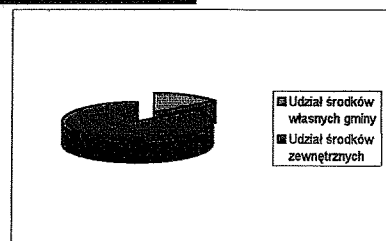
Budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki

Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt [zł]	Nakłady finansowe do poniesienia w latach [zł]			Źródła finansowania
					2004	2005	2006	
1.	Budowa sanitariatu na plaży miejskiej nad jeziorem Olów w tym	kpl.	1	100 000				Budżet gminy Środki UE
	Środki własne gminy			15 000		15 000		
	Środki zewnętrzne			85 000		85 000		
2.	Remont pomostu na plaży miejskiej nad jeziorem Olów w tym	kpl.	1	100 000				Budżet gminy Środki UE
	Środki własne gminy			15 000			15 000	
	Środki zewnętrzne			85 000			85 000	

Nakłady finansowe do poniesienia w latach	2004	2005	2006
Razem środki własne	0	15 000	15 000
Razem środki zewnętrzne	0	85 000	85 000

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych	200 000
w tym	

1.	Udział środków własnych gminy	30 000	15%
2.	Udział środków zewnętrznych	170 000	85%

Zadania inwestycyjne do celu operacyjnego nr 9 na lata 2007-2013

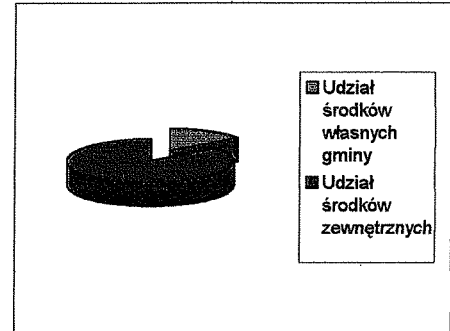
Lp.	Nazwa zadania	jedn.	ilość	Całkowity koszt [zł]	Okres realizacji inwestycji w latach							Źródła finansowania	
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
1.	Budowa sanitariatu w porcie żeglarskim nad jeziorem Ryńskim w tym			600 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			90 000									
	Środki zewnętrzne			510 000									
2.	Budowa ścieżek rowerowo - spacerowych nad jeziorami Olów i Ryńskim oraz w okolicy wsi Wejdyki w tym			600 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE
	Środki własne gminy			90 000									
	Środki zewnętrzne			510 000									
3.	Przebudowa amfiteatru na plaży miejskiej nad jeziorem Olów w tym			750 000									Budżet gminy Budżet państwa Środki UE

Srodki własne gminy	112 500																			
Srodki zewnętrzne	1 657 500																			

Całkowity koszt zadań inwestycyjnych 1 950 000

w tym

1.	Udział środków własnych gminy	292 500	15%
2.	Udział środków zewnętrznych	1 657 500	85%

Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych planowanych do poniesienia w 2004-20013

Całkowity koszt realizacji celu nr 9 - "Budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki"

	2 150 000
w tym udział:	
Środki własne gminy	322 500
Środki pomocowe	1 827 500

XIII. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADAŃ ZAWARTYCH W PLANIE
ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA I GMINY RYN

XIV. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1. Monitorowanie planu rozwoju lokalnego

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego wymaga zapewnienia okresowej kontroli realizacji zadań. Wdrażanie każdego Planu Rozwoju wymaga prowadzenia stałego monitoringu osiągnięcia postawionych celów.

Zakres zadań zaplanowanych do wykonania w latach 2004-2006 w sferze finansowej dostosowany jest do aktualnych możliwości finansowych gminy.

Zrealizowanie tych zadań uwarunkowane będzie możliwe jednak tylko wtedy, gdy gmina uzyska zaplanowane wsparcie zewnętrznych środków finansowych, chodzi tu głównie o środki Unii Europejskiej i Budżetu Państwa.

W przypadku, gdy pomoc środków zewnętrznych będzie niższa od zakładanej plan należy uaktualnić do aktualnych możliwości finansowych.

2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Zakłada się, że Rada Gminy corocznie będzie dokonywać kompleksowego przeglądu realizacji projektów i zadań. Na podstawie wniosków z przeglądu, realizacja planu będzie uzupełniana i aktualizowana. Proponuje się stworzenie komisji ds. monitoringu planu rozwoju lokalnego gminy. Komisja dwa razy do roku przedstawiać będzie informacje Radzie Gminy o wynikach realizacji planu. Podstawą oceny Planu będą zestawy mierników zawartych przy każdym z zadań zawartych w PRL (np.: ilość wybudowanej kanalizacji, wodociągu, itp.) Zestawy mierników pozwolą na zweryfikowanie czy dane zadanie zostało wykonane w założonym terminie. Osiągnięcie założonych zadań równoznaczne będzie z osiągnięciem przyjętych działań i celów

3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorami publicznymi, prawnymi i organami pozarządowymi.

Warunkami jakie musi spełniać Plan Rozwoju Lokalnego aby mogło sprawnie funkcjonować jest stworzenie udziału wszystkich partnerów społecznych w jego realizacji. Wiąże się to ściśle z: wykorzystaniem potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników; optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw; innowacyjność proponowanych rozwiązań, wyrażająca się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym; istnienie grupy lokalnych liderów. Do zadań Komitetu Technicznego należy czuwanie nad przestrzeganiem spójności każdego projektu w odniesieniu do kierunków strategicznych i przyjętego planu działań; proponowanie rocznych programów działań; wnioskowanie o zmiany w bieżącym funkcjonowaniu Planu, udzielanie aprobaty dla nowych działań podejmowanych w ramach rozwoju lokalnego, przedstawienie Radzie Gminy zmian w działaniach podejmowanych w ramach Planu oraz przekładanie planów nowych działań.

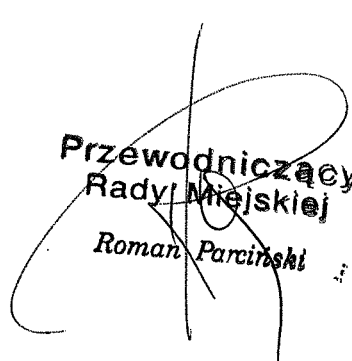
4. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn

Plan Rozwoju Miasta i Gminy Ryn posiada duże znaczenie dla władz, jak mieszkańców gminy. Dlatego też proces jej wdrażania powinien być procesem publicznym. Szeroka akcja

informacyjna władz gminy jest jednym z podstawowych gwarantów jego skutecznego wdrażania.

Public relations (PR) określa się jako planowane i ciągłe wysiłki mające na celu stanowanie i utrzymanie wzajemnego zrozumienia między daną organizacją a społeczeństwem. Działania gminy w zakresie PR są prezentowaniem całej działalności gminy związanej z wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego i wszystkich jego funkcji w procesie zaspokajania potrzeb społecznych. Jest to koncepcja zmniejszania dystansu w stosunkach między gminą a mieszkańcami.

Działalność PR obejmuje: stosunki z mediami, wspieranie wprowadzanie nowych inwestycji; budowanie wizerunku całej gminy, by sprzyjać jej inwestycjom, komunikacji z gminą, lobbingu, doradztwa.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Roman Parciński